

کارگردان «جوجه‌ها آخر پاییز جیغ می‌کشند» از این فیلم به «صبا» می‌گوید

توقعی از کسی نداریم!

زبان سینما به شکل‌های مختلف هستند، نه درگیر سود و پول بیشتر هستند و نه دنبال اتفاقات عجیب و غریب در سینما؛ آن‌ها به آرامی تلاش می‌کنند تا در جهت گسترش زبان سینما قدم بردارند. قطعاً آن‌ها مانا تر خواهند بود و لذت بیشتری از ساخت یک اثر خواهند برد.

فیلم شما برخاسته از سینمای مستقل است و آن را در استان اصفهان مقابل دوربین بردید، خیلی اوقات از شرایط سخت تولید آثار در شهرستان‌ها می‌شنویم اما شما به‌عنوان کسی که این شرایط را درک کردید، کمی بیشتر درباره این نقصان‌ها توضیح می‌دهید؟

ما از همان ابتدا می‌دانستیم که در چه شرایطی دست به تولید فیلم زدیم، همچنان که فیلم بعدی خود را نیز در همین جریان تولید خواهیم کرد. واقعیت این است که هنر ما نیز مثل تمام ارکان دیگر جامعه‌مان، سیاسی است. من و سینمای من را حتی در شهر خودم نیز نمی‌شناسند. فیلم من در حال حاضر سه هفته است که در گروه هنر و تجربه اکران شده و از آن جایی که تمام عوامل آن اهل اصفهان هستند، مهم‌ترین اتفاق سینمایی اصفهان به شمار می‌رود اما هنوز یک مدیر شهری به تماشای آن ننشسته است. حتی نمی‌دانند چنین فیلمی از اصفهان به اکران رسیده است. البته ما نیز از ابتدا دنبال چنین چیزی نبودیم حتی در آیین رونمایی از چنین اشخاصی دعوت نکردیم و بدون هیچ تشریفات از فیلم رونمایی شد. ما می‌دانیم در چه جریانی فیلم تولید می‌کنیم به همین سبب از کسی توقعی نداریم. با این همه معتقدم فیلم من مخاطب خودش را پیدا می‌کند همان‌طور که تا امروز پیدا کرده است. این فیلم نیز همچون سایر آثار سینمای مستقل صفر و صدی است؛ برخی فیلم را دوست دارند و برخی دیگر نه. اما ساختن فیلم در شهرستان‌ها کار بسیار دشواری است. مدت‌ها تهیه‌کننده فیلم به دنبال جذب سرمایه بود اما هیچ اتفاقی رخ نداد در حالی که همان زمان سه تله‌فیلم در اصفهان با میانگین دو بیست میلیون هزینه برای ساخت هر یک، ساخته شد. طبیعتاً چنین نگاهی روی سینمای ما حاکم است و اگر من بخواهم به نقصان‌ها و عدم حمایت از این جنس سینما فکر کنم، دیگر نباید فیلم بسازم.

اما هنر و تجربه فضایی محدود را برای نمایش آثار تجربی فراهم کرده است، خود شما فضای گروه هنر و تجربه و سازوکار اکران آثار این گروه را چطور می‌بینید؟

هنر و تجربه فیلم من را اکران کرده است، دیگر باید چه کاری انجام دهد؟ هنر و تجربه آنچه در توانش بوده است را انجام داده، من کمال تشکر را از شورای سیاست‌گذاری آن که همگی ملاک‌های فرهیختگی را دارا هستند، دارم. فیلم من پس از عبور از شرایط سخت برای اخذ پروانه نمایش در مدت بسیار کمی رنگ اکران را به خود دید و این نشان از حمایت گروه هنر و تجربه از آثار این چنینی دارد، اما امیدوارم و این انتظار می‌رود که حمایت بیشتری از این‌گونه آثار شود. یک سوال نیز دارم چرا باید فیلم‌هایی که در واقع تله‌فیلم هستند و مختصات سینمایی ندارند و صرفاً حجاب سینمایی دارند در گروه هنر و تجربه اکران شوند؟ این‌ها جای نفس کشیدن به آثاری شبیه به فیلم من را نمی‌دهند. هنر و تجربه از فیلم‌هایی مثل فیلم من حمایت خوبی داشته و مشخص است تمایل اکران این‌گونه آثار را دارد اما چرا باید هر فیلمی در این گروه اکران شود؟

گروه سینما

گفت‌وگو

موج جدیدی از آثار به گروه هنر و تجربه آمدند. از این میان، فیلم «جوجه‌ها آخر پاییز جیغ می‌کشند» ساخته یک کارگردان اصفهانی خوش ذوق نیز به روی پرده آمده است. فیلم نگاهی طنزانه و ایزود به دنیای امروز دارد و از همین حیث یک تجربه متفاوت در سینمای هنر و تجربه به حساب می‌آید. با مجتبی اسپنانی؛ کارگردان و نویسنده این اثر ایزورد، گفت‌وگویی داشتیم که در ادامه می‌خوانید.

انگیزه‌های ساخت این فیلم از چه چیزی نشأت گرفت؟ باتوجه به این که سراغ یک فضای متفاوت به‌لحاظ فرم و محتوا رفتید، کمی از دغدغه‌های شکل‌گیری این ایده و ساخت آن توضیح دهید؟

تجربه در حوزه زبان سینما برای من اهمیت داشت، از آن جایی که به زبان و ادبیات نمایشی ایزورد علاقه داشتم در این اثر به سمت این فضا سازی رفتم. زمستان سال گذشته این ایده در ذهن من شکل گرفت و بعد اقدام به ساخت آن کردیم و در طول مدت ۱۵ روز فیلمبرداری این اثر به اتمام رسید. اما اگر بخواهم در مورد انگیزه مشخص ساخت این اثر صحبت کنم باید بگویم تمایل داشتم فضای ایزورد در سینما را تجربه کنم.

این تجربه فضای ایزورد در سینما یک چالش قابل توجه به حساب می‌آید، شاید در تناثر این فضا توسط کارگردانان آن تجربه شده باشد اما در سینما نه!

سخت‌تر از آن، این است که بخواهی این جنس سینما را در فضای سینمای آلترناتیو کار کنی، از ابتدا مخاطب برایت مهم نباشد، جریان اصلی سینما، ستاره‌ها و سلبریتی‌ها برایت مهم نباشد و در عوض آن‌ها را پارامترهایی در فرم و آشنایی‌زدایی برایت مهم تلقی شود. این موارد وقتی کنار هم قرار می‌گیرند کار سخت‌تر می‌شود. فیلم ساخته می‌شود تا مخاطب آن را ببیند، اما سینمای آلترناتیو مخاطب را در ذات خود نهد می‌کند. در هر صورت برای ما تجربه این فضا چالش بسیار خوبی بود اما نمی‌دانم توانستیم به سلامت از آن عبور کنیم یا نه! گرچه باز خوردهای خوبی از مخاطب عام گرفتیم و خوشبختانه توانستند جهان و فضای فیلم را درک کنند. اما به هر حال سلیقه مخاطب را تلویزیون نابود کرده است، از آن بدتر فیلم‌هایی هستند که بیشتر کاربرد بنگاه بساز و بفروش را دارند و سلیقه مخاطب را نادیده گرفته‌اند. همه این‌ها باعث شده است چیزی برای مخاطب باقی نماند تا به تماشای روایت‌ها و فضاهای تازه‌تر بنشینند. وقتی فیلم من را می‌بینند اولین نکته‌ای که به زبان می‌آورند این است که چه فیلم عجیبی است، چقدر شخصیت‌ها عجیب هستند، در صورتی که به نظر من عجیب نیستند بلکه سلیقه مخاطب تاریخه نابود شده است. اگر نگاهی دقیق به جهان پیرامون خود بیندازیم متوجه می‌شویم این‌ها عجیب نیستند. مگر وضعیت حال حاضر ما چیزی به جز ایزورد است! ما از صبح تا شب یک دنیای ایزورد را تجربه می‌کنیم و در این فیلم سعی کردیم فضایی ایزورد را با نگاهی سینمایی در معرض تماشا بگذاریم.

در ادامه فعالیتتان نمی‌خواهید فضای جریان اصلی سینما را البته با ساخت فیلم‌هایی استاندارد در چهار چوب قواعد سینما تجربه کنید؟

نه دغدغه این موضوع را دارم و نه علاقه نسبت به آن. فضای سینمایی که من دنبال می‌کنم به این شکل نیست و حتی بعید می‌دانم در عمرم دست به ساخت فیلمی بزنم که در آن ستاره‌ای حضور داشته باشد، مگر این که آن ستاره در قالب فیلم من تعریف شود و جزء منطقی از آن کلی باشد که در نظر من است. در غیر این صورت چرا باید به چنین کاری تن بدهم؟ وقتی دغدغه آن را ندارم و اصلاً آن جنس سینما برای من جدی نیست. اگر ساختمان‌سازی کنیم بسیار بهتر است تا این که فیلمی بی‌ارزش بسازیم و از کنار آن بخواهیم سود مالی ببریم و در عوض به فرهنگ و مخاطب ظلم کنیم. کاری به جریان سینمای تجاری ندارم اما سینمای مستقل به معنای واقعی کلمه یعنی آن دانشجویان جوانی که با پول جیب خود درصدد گسترش

